

„Danskere“
 er et halvgentligt Nyheds-
 og Oplysningsblad for
 det danske Folk
 i Amerika,
 udgaaet
 Tirsdag og Fredag
 og holder om Aaret i Forstod
 \$1.50 i de Forenede Stater
 og \$2.00 i Udlandet.

Danskere.

„Danskere“
 er det eneste danske Blad
 i Amerika, der udgaaet
 to Gange
 om Ugen
 udgives af
DANISH LUTH. PUB. HOUSE,
 BLAIR, NEBRASKA.
 Præst-Numre sendes
 frit paa Forlangende.

Nr. 92.

Blair, Nebr., Fredag den 27. November 1908.

17. Marg.

Stor Ulykke paa Søen.

Over 100 Mennesker omkomne.

Kaptajnen og flere Officerer dør
 paa deres Post.

Baletta, Den Malta, 25. Nov. — En skræmmende Ulykke, i hvilken over 100 Mennesker mistede livet, skete Morgenen ved Indsejlingen til denne Havn. Saa at sige hele Byens Befolkning stod og saa til, ude af Stand til at yde Hjælp. Det var den britiske Damper Sardinia, paa Vej fra Liverpool til Alexandria, der brændte. Den havde en Besætning af 44 Engelmænd, 11 første Kabin og 6 anden Kabin Passagerer og omkring 200 arabiske Pilgrimme om Bord.

Iden udbredte sig saa forbavsende hurtigt, at saa Minutter efter, at den var udbrudt, var Skibet som en brændende Ildov, omgivet af Røgskyen, hvorigennem Flammerne stod 200 Fod i Vejret, og den ene Eksplosion hørtes efter den anden. Besætningens berøiste Forsøg paa at bruge Brandapparaterne var forgæves, og det lykkedes kun et Nødbåd, for Materierne faldt ned paa Dækket, og Skibets Redningsbåde krusede af det faldende Tømmer eller antændtes og brændte snart.

Den eneste Redning laa i at springe over Bord i Saab om at blive opslået. Fra alle Skibshroerne i Havnen og fra Kysten sendte hurtigt muligst muligt til det brændende Skib, men Redningsarbejdet var vanskeliggjort, idet Skibet ved den stærke Flod, blandt Araberne opstod der en saadan Panik, at de var utrykkelige. Mange af dem var altså stræklagne til at springe i Søen, og de brændte paa Stedet. Andre faldede sig i Vølgerne og druknede.

Besætningen udsatte beundringsværdigt Mod, uddelte Redningsbøjer og arbejdede ved Pumperne til det sidste. Da disse ikke længere kunde benyttes, tog Kaptajn Charles Little, Sardinias Kommandør, selv fat paa Moret og svarede Skibet mod Land, saa længe det kunde navigeres. Han sejned paa sin Post. Første Styrmænd, alle tre Ingeniører, 18 af Skibets Mandstabs og to første Klasses Passagerer savnes. 50 Lig eller flere er fremdraget, og 70 Personer reddedes. Det er dog umuligt for Tiden at sige, hvor mange druknede eller omkom i Flammerne, men Tallet vil utvivlsomt overstige 100. Skibet bliver fuldstændig tabt.

Kaptajn Littles Lig, der var frugtelig ilde tilredt, bragtes i Land i Eftermiddag i Overbærelse af en stor Menneskeflåde, der blottede deres Hoveder. 56 af de saarede ligger paa Hospital.

Marsagen til Søens Opkomst vides ikke, men det benægtes, at der var Eksplosiver om Bord.

Gouverneur Cummings valgt til U. S. Senator.

Des Moines, Ia., 24. Nov. — Republikanerne i Iowas Legislatur gjorde sig bemærkede i Dag ved at vælge Folkets Vilje til vælgende Albert B. Cummings til U. S. Senator for den Termin, der ender i Marts 1909.

For første Gang i mange Aar mærkede ingen Uenighed blandt Republikanerne i Legislaturen. Mænd, der før havde været færdigt som „Standpatters“, var enige med de „progressive“ om at stemme for Cummings. Det var Folkets Vilje,

som den var udtrykt ved det specielle Primærvalg. Demokraterne var til Stede, loyale imod deres Minoritetsleder og kastede deres 35 Stemmer for Claude Porter fra Centerville. Da Voteringens Resultat blev kundgjort, og det viste sig, at Cummings efter 15 Mars Kamp virkelig var bleven Senator, brød en Strøm af Bisfald fra Cummings Venner paa Gulvet og Gallerierne løs.

Navigatøren Garst afslagde siden Embedsødet og overtog Gouvernerposten efter Cummings. I næste Maaned rejser Cummings til Washington for at overtage sin nye stilling. I sin Modtagelse talte Cummings sig for hurtigst mulig Fuldrevision, noget han jo i flere Aar har været en bekendt Talsmand for.

Tornado i Iowa

Dubuque, Ia., 25. Nov. — En Tornado streg i Dag hen over Delaware County, knuste Udhuse, dræbte Kreaturer og tilføiede flere Mennesker alvorlige Sværelser. Sines Skolehus nær Manchester blev knust. Læreren og to af J. C. Ricketts Børn kom alvorligt til Skade. Det fortælltes, at en Kone og hendes Datter, der kørte paa Landevejen i Nærheden af Thorpe, blev hvirvlet gennem Luften ind paa Marken og blev slemt forslaaede. Telefontraadene ligger nede, saa Enkeltheder angaaende de Mænds Bærgninger mangler.

Skib i Brand.

Milwaukee, Wis., den 25. Nov. Mandstabet om Bord i Dampskibet Pascall P. Pratt, som brændte ved Long Point, Lake Erie, fortæller en ubehagelig Historie om deres Oplevelser paa Rejsen. De paastaar, at da Skibet brændte, brød Skibe, som laa i Nærheden, sig ikke om Pascall P. Pratts Nødsignaler. En Baad fra en af de Fartøjer, som var paa Slæb, tog 16 af Besætningens 17 Mand i Land. Men da Baaden var paa Vej, en efter de andre, signaliserede Fartøjets Kaptein til sine Folk, at de skulde komme tilbage og lade de 11 Mand i Stikken.

De havde imidlertid en Rolle, siger Mandene, og med den reddede de med stor Fare Rejsen af Mandstabet.

Branden begyndte lige foran Kabinen og hindrede Maskinisterne i at bruge Pumperne. Turen var var slem for Branden, fordi der var saa stærk Søgang. „Pratt“ sprang løb og gik op under den fanadiste Kyst for at blive pumpet læns, før den sejlede Nord paa. Derpaa fulgte Branden.

Kejser Wilhelm roses.

Berlin den 25. Nov. — Den industrielle Forening, bestaaende af Tilfunder af de ledende Fabrikker og Kjøbmænd i Landet, gav under sit Aarsmøde her i Gaar en mærkelig Demonstration. Formanden for den kommercielle Komite holdt en Tale, hvori han sagde, at den stedsundne Misforståelse mellem Kejseren og Folket var fuldstændig ophørt, efter at hans Majestet havde vist, hvorledes han kunde lægge Bånd paa sig, naar det gjaldt. Videre erklærede Taleren, at Kejserens umiddelbare Handlinger havde vist, at han lod sig lede af de højeste Idealer til sit Folks Vel. Mødet endte med gentagne Surraer for Kejseren.

Synodalkonferencen mod Romerkirken.

Lutheranere kræver Præsidenten til Regnskab.

De mener, man bør modsætte sig Romerkirkens politiske Tendens.

I „Chicago Tribune“ af 16. ds. forekom følgende:

„En Komite af Gejstlige i Synodalkonferencen for den evangelisk-lutheranske Kirke i Amerika har sendt Præsident Roosevelt et aabent Brev, hvori den gaar skarpt imod ham, fordi han til en Korrespondent i Dayton, O., betegner som „un-warented bigotry“ naar nogen afslaar at jernme for en Kandidat for et højt Embede, fordi han er Medlem af den katolske Kirke.

Komiteen strev til Præsident Roosevelt, at han burde vide, at den katolske Kirke i Arhundreder havde gjort, hvad den kunde for at hindre Kirkens og Statens Adskillelse, og den antydede, at der i Amerika var mange af denne Betydelse, der søgte at tage deres Kirke med i Politiken. Brevet lyder delvis saaledes:

„Overbevis om Deres dybe Oprigtighed og i fuld Samstemning med Dem angaaende det fundamentale Princip om Kirkens og Statens Adskillelse, hvilket De udtaler i Deres Brev til J. C. Martin, har det forberedt os til at tage sig af andre Kirker at se den aabenbart selvmodige Anvendelse, De gør af Princippet i den Gemyndighed De gør til dem, der maatte nægte at stemme for en romersk Katolik til det højeste Embede, Folket har at bortgive.

Naturligvis er det grundstyrkende for selve Grundprincippet om Kirkens og Statens Adskillelse at tillade Gemyndet til en Kandidats religiøse Tro eller Ikke-Tro at bestemme ens Stemmeregning for eller imod en saadan Kandidat, indtagen naar denne Kandidats Tro eller Ikke-Tro modsætter sig dette Princip og alle de Retigheder og Friheder, der indholdes deri og beskyttes derved. Vi er derfor enige med Dem om, at de Borgere bør alvorlig kritiseres, som stemmer imod en Mand, blot fordi han er Unitar, Jøde, Metodist eller af en anden Betsendelse. Men er De ikke opmærksom paa det Faktum, at den romersk katolske Kirke atter og atter Arhundrede tilbage har betegnet som adlees forfægt og som noget, der ikke bør taales længere end til det kan forandres — fuld Adskillelse af Kirke og Stat, fuld religiøs Frihed, Samvittighedsfrihed, Tale- og Pressefrihed, og forøvrigt erklærer den sine Lærdomme og Principper for uforanderlige?

Er Vi ikke tvungne til at hævde at en loyal romersk Katolik, som fuldtud fortaar den Lydighed, Pavener kræver af hom, aldrig oprigtigt kan underkribe De Forenede Staters Konstitution eller har gør det, aldrig kan ventes at leve op til den, ikraftsætte eller forjære den? Ræbdom og Batikanisme kan ikke stilles fra den romersk-katolske Religion.

Komiteen spørger videre Præsidenten, om alle de Lutheranere og andre kristne Bekendere i Landet, som mener, at en Katolik ikke bør gives Chansen til at vælge imellem hans Pligt imod hans Kirke og hans Pligt imod Landet, naar han beklæder et højt Embede, om de af den Grund brandmærkes som uenkelige og betegnes som biffohle Borgere.

Brevet slutter med en Fordring til Præsidenten, at han beviser, at Forfatterne er fejl paa det, om det er det, eller ogsaa indrømmer, at den Synsmaade, som fremholdes i Brevet, er forkert. Forudsættende at det sidste er Tilfældet, stoler Komiteen paa Præsidentens Villighed til at vise sin „uontvigelige Oprigtighed og Mod.“

Der foreligger endnu ikke, os bekendt, noget Svar fra Præsidenten paa denne Henvendelse. Men Statistikerne har paataget sig at spare. Ved en katolsk Missionskongress i Chicago formelig har Burke Cochrane fra New York holdt en Tale, hvis Indhold fork og godt er en Sværelse af den katolske Kirkes Lære om Kirkens og Statens Forening.

En anden Konferenc af Lutheranere, som nylig holdtes i Chicago, har sluttet sig til Udtalelserne i ovenstaaende Brev til Præsidenten.

Hjærneestensnedlæggelse.

Præsident Roosevelt taler.

Washington, D. C., 26. Nov. — Præsident Roosevelts Nærværelse i Hovedtalen ved Nedlæggelsen af Hjørnestenen til Regrens Unge Mænds kristelige Forenings Bygning i Washington. De unge Mænds kristelige Forening har virket blandt Regrene i mindre end 30 Aar. Af forskjellige Aarsager gjordes der kun ringe Fremfærd de første Aar. Mærkelig nok syntes Menighedsbetjenerne i Forntingen at modarbejde J. M. C. M. Men i de sidste 20 Aar har Foreningens Arbejde blandt vore farvede Medborgere gjort raffe Fremfærd, og disse 20 Aar er de samme, i hvilke den farvede Race i Amerika har gjort de største Fremfærd. De religiøse Mennesker, der der staar højest i Agtelse i Regremenhederne, indser nu hvad de for en Fjerdedels Arhundrede siden ikke fattede, at ufuldborne og Fornsøfjelse bør befordres, og at den daarlige Lektie, man kan lære de unge Mænd af hvilken som helst Race er denne, at Fornsøfjelse og Løst er ensbetydende.

J. M. C. M. naar desuden baade den, Kirken naar, og den, Kirken ikke kan naa. Saadan en Bygning, som denne vil blive, vil være aaben hver Dag og Aften. Den samler Mennesker af forskellige Klasser, for den tiltaler forskellige Sider af den menneskelige Natur. Videre forfattedes saa med Overtagelse over Omfanget af Foreningens hidtidige Virksomhed.

J. M. C. M. naar desuden baade den, Kirken naar, og den, Kirken ikke kan naa. Saadan en Bygning, som denne vil blive, vil være aaben hver Dag og Aften. Den samler Mennesker af forskellige Klasser, for den tiltaler forskellige Sider af den menneskelige Natur. Videre forfattedes saa med Overtagelse over Omfanget af Foreningens hidtidige Virksomhed.

J. M. C. M. naar desuden baade den, Kirken naar, og den, Kirken ikke kan naa. Saadan en Bygning, som denne vil blive, vil være aaben hver Dag og Aften. Den samler Mennesker af forskellige Klasser, for den tiltaler forskellige Sider af den menneskelige Natur. Videre forfattedes saa med Overtagelse over Omfanget af Foreningens hidtidige Virksomhed.

Lord Roberts Tale.

Berlin den 25. Nov. — Den Tale, Lord Roberts holdt i det engelske Overhus i Mandags om Englands Forsvar, har vakt adskillig Interesse her. Den almindelige Mening synes at være, at Lord Roberts kunde have valgt et bedre Tidspunkt til at tage til Orde for sin Indlingskæmpe: almindelig Værnepligt i England.

Jorden rundt.

Det tyrtiste Parlament aabnes i Konstantinopel i Morgen.

Forleden holdtes der i London en Ordsid-Auktion, der indbragte Sælgeren \$25,000.

Roosevelt skal tale i London. Præsident Roosevelt har modtaget Indbuds til at tale i det geografiske Selskab i London i April Maaned 1910.

En tyff Ballon, som passerede over den russiske Grænse, blev styrtet paa af den russiske Grænsevagt og det til Trods for, at det tyffe Flag vajede fra Ballonen. Luftskiperne dalede hurtigt ned med Ballonen og landede paa tyff Grund.

Serbien frygter for et Overfald. Belgrad d. 23. Nov. 17 Bogladninger af Penge og Nationalbank-Dokumenter overflyttedes i Dag fra Belgrad til Fortet Nish. Dette Skridt er taget, fordi man frygter, at Tyrif skal foretage et Overfald paa Hovedstaden. Det forlyder ligeledes, at Regeringen vil flytte til Nish.

Et fatalt Stud. London den 24. Nov. Herbert Lee, en Artist, døde her i Dag som Følge af et Stud, han havde faaet under Uddannelsen af „Wilhelm Tell“. Sig den Tell, som Historien fortæller om, havde Lee i Stykket en Skule paa Hovedet, som saa skulde stydes af ved Mrs. Clementines Haand. Ved et Hælsstud traf Anglen Lee i Hovedet, og han er altsaa nu afgaaet ved Døden. Mrs. Clementine har foretaget en saadan Skydning for 18 Aar inden nogen Sunde for at have fejlet.

Manila vil modtage Flaaden. Manila den 24. Nov. Kontreadmiral Sperry har forandret sin Betænkning og vil nu tillade Flaadens Mandstabs at gaa i Land og være Svens Gæster.

Indbyggere i Manila er henrykkede over Tilladelsen og arbejder nu af al Magt paa at gøre Fæsten saa tiltalende som mulig. Ved en Inspektion fra Sus til Sus er det blevet konstateret, at der ikke har fundet nogen Kolera-Symptomer Sted sidste 24 Timer.

Studenteroptøjer igen. Wien d. 23. Nov. 15 Studenter blev jaaret i Dag af Revolverkugler og 60 blev arreteret paa Grund af Optøjer, som fandt Sted mellem tyske og italienske Studenter.

En italiensk Demonstration til Fordel for Oprettelsen af et italiensk Universitet i Trieste foranledigede de tyffe Studenter til at starte en Moddemonstration, som saa endte med at hegne de demonstrerende Partier begyndte en aaben Kamp. Italienerne sang deres „Garibaldi“ og Tyrkerne deres „Macht am Rheine“. Politiet adspredte Tumultanterne med deres Sværd.

Den traadløse Telegraf. Paris den 23. Nov. Bellini og Lofi, Italienerne, som med den franske Regerings Tilladelse har foretaget Eksperimenter med den traadløse Telegraf de sidste 18 Maanedes ved den franske Kyst, meddeler, at de har løst Problemet af uafhængige traadløse Forbindelser.

Opfindeerne meddeler, at de har været i Stand til at optage Meddelelser fra en hvilken som helst engelsk traadløs Telegrafstation og

fra Skibe paa Søen, og at de har kunnet sende Telegrammer fra Bourville til Le Havre og andre Punkter uden, det har været muligt for disse at optage Telegrammerne.

Russlands nye Flaade. Den russiske Regering har besluttet ikke, som foreslaet af den marinetekniske Kommission, at overdrage Bygningen af 4 store Slagflåde til et tyff Firma, men at overdrage dette Arbejde til et Firma i de russiske Stjeriprovinjer.

Præsident Roosevelt har til sine Jagter i Afrika skaffet sig et Jagtbevis, der koster \$250. Roosevelt har saa Lov til at skyde 2 Elefanter, 2 Næsehorn, 2 Blodhøste, 2 Vøfler, 2 Antiloper, 1 Wildsvin osv. i alt 60 Stk. af det frøbede Wild. Løver, Leopard og Krokodiller har han Ret til at skyde frit.

Honolulu besettes. Honolulu 23. Nov. Et Regiment af U. S. Ingeniører under Major Winslows Kommando har paabegyndt Besætningsarbejdet paa Øen. Det første Arbejde vil blive Udværdigelsen af Militærtort. Uddybningen af den store Tordof ved Perlehavnen og Kanalen vil blive paabegyndt i den nærmeste Fremtid.

Adskillige Entreprenører er rejst til Washington for at byde paa Arbejdet.

Hvad betyder det, at den engelske Flaade altid skal være paa Højde med to Magter? Det betyder kun, at Englands Flaade altid skal være 10% stærkere end hvilke som helst to andre Magters Flaade tilkammen. Det med de 10% er en ny Definition, som er opfundet af Premierministeren i England, Mr. Asquith.

Man skulde for Resten tro, at en saadan Erklæring var umulig i en Tid, hvor England har Tilfunder af arbejdsløse, men ikke desto mindre er Udtalelsen blift af disse Partier som Tegns paa Patriotisme. Viennærs Ord om, hvorledes Tidens store Svørgsmaal skal løses, synes altsaa ogsaa at skulle stemme med vor Tid.

Castro sejler til Europa. Caracas via Willemstad den 24. Nov. Præsident Castro vil sejle i Morgen til Bordeaux i Frankrig for at blive opereret af en tyff Specialist. Der har været gjort flere Forsøg paa at bære Dr. Israels fra Berlin til at komme til Caracas, men Doktoren har ikke villet. Saa snart som Castro naar Bordeaux, vil Operationen blive foretaget, idet Dr. Israel vil være i Bordeaux og modtage Præsidenten. 3 af Venezuelas dygtigste Læger ledsager Castro samt nogle af den nærmeste Familie.

Der hersker den største Besipfelse i Caracas for Tiden, og de politiske Intriger er rigtig begyndt. Man mener, at Castros Frænder maaske kan hidføre en Ordning af Frankrigs, Hollands og Amerikas Affærer. Vicepræsident Gomez har overtaget Præsidentstabet forelsbig, og Castro har udstedt en Proklamation, i hvilken han beder Folket om at staa Vicepræsidenten hi, som var det Castro selv.

Castros Udenlandsrejse bliver særdeles interessant, fordi Holland vil blive tvivlraadig om, hvad det skal gøre nu, da Castro er kortreist. Det er først Gang, Castro har forladt Venezuelas Grund, og det maa have været vigtige Grunde, der har tvungnet Castro til Beslutningen.